

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/217/2021
Identifikačné číslo spisu: 0019200053
Dátum vydania rozhodnutia: 24.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:0019200053.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: P. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., zastúpený: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Peter Szárszoi, s. r. o., Štefánikova 5, Michalovce, IČO: 47 236 183, v mene ktorej koná konateľ - advokát JUDr. Peter Szárszoi, proti žalovanému: C. Y., nar. XX.XX.XXXX., naposledy bytom R., zomr. XX.XX.XXXX, zastúpený: Heringeš & Véverka, s. r. o., advokátska kancelária, s o sídlom Vilová 2 , Bratislava, IČO: 44 786 182, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zákazu nakladania s nehnuteľnosťou, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 14C/16/2019, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. septembra 2020 sp. zn. 9Co/176/2020, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie zastavuje.

Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 20. februára 2020 č. k. 14C/16/2019-153 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“) zakázal žalovanému zaťažovať a scudzovať nehnuteľnosť, t. j. predať, darovať, prenajať, zaťažiť záložným právom, zaťažiť vecným bremenom, zaťažiť zabezpečovacím prevodom práva, vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti, a to konkrétne nehnuteľnosť - chatu, súpisné číslo XXXX, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalovaného, evidovanej na LV č. XXXX, pre katastrálne územie X., obec X., okres U., postavenej na parcele registra „C“ - zastavané plochy a nádvoria, číslo parcely 2466/50 o výmere 17 m², evidovanej na LV č. XXX, pre katastrálne územie X., obec X., okres U., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, uložil žalovanému povinnosť umožniť strpieť žalobcovi a jemu blízkym osobám neobmedzený vstup a užívanie nehnuteľnosti - chaty súp. č. XXXX zapísanej na LV č. XXXX, pre katastrálne územie X., obec X., okres U., postavenej na parcele registra „C“ - zastavané plochy a nádvoria, číslo parcely 2466/50 o výmere 17 m², evidovanej na LV č. XXX, pre katastrálne územie X., obec X., okres U., a to až do právoplatného skončenia vo veci samej a uložil žalobcovi v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti titulom vydržania - chaty, súpisné číslo XXXX, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalovaného, evidovanej na LV č. XXXX,

pre katastrálne územie X., obec X., okres U., postavenej na parcele registra „C“ - zastavané plochy a nádvoria, číslo parcely 2466/50 o výmere 17 m², evidovanej na LV č. XXX, pre katastrálne územie X., obec X., okres U.. Zároveň súd žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. septembra 2020 č. k. 9Co/176/2020-223 (ďalej len „uznesenie odvolacieho súdu“) odvolanie žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 386 písm. a/ CSP odmietol, pretože bolo podané oneskorene, a žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, navrhujúc zrušenie uznesenia odvolacieho súdu i uznesenia súdu prvej inštancie a priznanie žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania na všetkých stupňoch v plnom rozsahu, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Podľa dovolateľa evidentne neexistujú nároky žalobcu ako vlastníka, preto je potrebné považovať konanie v zmysle § 420 CSP za skončené a dovolanie za prípustné. Dovolateľ taktiež namietal, že odvolací súd musel pripustiť odvolanie žalovaného zo dňa 02.04.2020, odmietnuté pre jeho oneskorené podanie, nakoľko žalovaný zmeškal lehotu na podanie odvolania z ospravedliteľného dôvodu, pričom mu nebolo riadne doručené uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 04.12.2019, preto bol nútený podať opravný prostriedok proti pôvodnému rozhodnutiu pred riadnym oboznámením sa s rozhodnutím zrušujúcim pôvodné rozhodnutie, čím sa mu odobrala možnosť riadne využiť ochranu pred súdmi, aj v tomto ohľade trpelo konanie podľa žalovaného významnou vadou.

4. Uznesením zo 07. júna 2021 č. k. 14C/16/2019-293, právoplatným dňa 17.07.2021, Okresný súd Trebišov neodkladné opatrenie nariadené uznesením súdu prvej inštancie zrušil, nakoľko konanie vo veci samej „o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vydržaním“, vedené na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 14C/75/2020, bolo uznesením z 15. apríla 2021 č. k. 14C/75/2020-48 zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) prvotne skúmal, či sú splnené procesné podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky splnené nie sú.

6. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

9. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

10. Podľa § 438 ods. 1 CSP, na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. V predmetnej veci dovolací súd lustráciou v Registri obyvateľov zistil, že žalovaný v priebehu dovolacieho konania, dňa XX.XX.XXXX, zomrel. Táto skutočnosť mala za následok stratu procesnej subjektivity žalovaného ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Dovolací súd v zmysle citovaného ustanovenia § 63 ods. 1 CSP skúmal, či má dovolacie konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. Pre posúdenie, či v dovolacom konaní možno pokračovať s prípadnými právnymi nástupcami žalovaného, je rozhodujúca povaha veci, teda povaha uplatňovaného nároku. Pritom povahou veci treba rozumieť hmotnoprávnu povahu predmetu konania. Povaha veci neumožňuje v konaní pokračovať predovšetkým vtedy, ak práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, neprechádzajú na právnych nástupcov alebo vtedy, ak smrťou strany sporu dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide.

14. V danom prípade malo byť predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, podaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým zakázal žalovanému zaťažovať a scudzovať nehnuteľnosť, uložil mu povinnosť umožniť strieť neobmedzený vstup a užívanie nehnuteľnosti žalobcovi a jemu blízkym osobám, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej a uložil žalobcovi v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že sa nariadené neodkladné opatrenie vzťahovalo výlučne na osobu žalovaného (medzičasom bolo súdom prvej inštancie zrušené), nemožno vzhľadom na povahu veci v súdnom konaní pokračovať, preto najvyšší súd dovolacie konanie zastavil (§ 63 ods. 1, § 161 ods. 2 v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.